

«No se'ns carregaran com al PNB»

Miquel Roca Junyent, després del fracàs de l'operació Reformista, a part de les tasques parlamentàries, s'ocupa bàsicament del partit, de Convergència. EL TEMPS s'hi ha volgut apropar i saber-ne totes les interioritats, en un moment en què la dreta espanyola festeja directament amb Pujol.

Assumpció Maresma

—**E**n Folchi, els lliberals..., entraran a Convergència?

—En Folchi no ha entrat, encara.

—Però se'n parla molt i de fa molt temps.

—Es parla moltíssim que entrarà gent procedent del Partit Liberal, del PDP; de moment, però, la gent que ve és gent com en Max Cahner. Convergència és un partit que històricament ha tingut una àmplia vocació d'integració, al llarg de la seva història ha integrat Esquerra Democràtica, la UCC, gent del món pellaquista, d'Esquerra Republicana...

A partir d'aquí, és lògic que tothom ens atribueixi, en un moment de crisi d'un espectre polític català, que aquest o l'altre vindran. De moment, no ho han fet. El que vull dir és que no ens hauríem d'estranyar que gent procedent d'aquest camp i que poguessin coincidir amb els nostres plantejaments entressin a casa nostra. Avui diríem que els que estan entrant i la gent que volem que entri procedeixen del camp del nacionalisme. Gent que a vegades han mirat Convergència, com un nacionalisme que, des del seu caràcter més operatiu i pragmàtic, no tenia la il·lusió, o no generava la il·lusió del verbalisme o d'una certa espontaneïtat radical. Aquesta gent ha fet la seva bullida, la seva païda i també la seva trajectòria. I després de tot això, han dit: l'operatiu és Convergència. Que gent dels sectors més significatius del món del nacionalisme català es vulgui apropar a nosaltres ens satisfà molt. Que també se n'aproparan d'altres vessants, segur, és el paper que pertoca a Convergència.

—¿I en Miquel Sellarès?

—D'en Miquel Sellarès, ja no en puc parlar des de la perspectiva de militant a militant. Sellarès és un amic. És un home que ha fet molt per Catalunya des de vessants molt diferents, i per tant, és aquest tipus de persona respecte a les quals Convergència no ha de romandre mai insensible. Volen

col·laborar amb nosaltres. I, certament, a part d'ells, insisteixo, poden venir gent d'altres vessants. Nosaltres hem d'anar fent engruir el partit. Per ser un partit molt sòlid, molt fort, molt present a la vida social catalana. En un partit majoritari hi ha d'haver gent de procedència diversa sociològicament, fins i tot amb la matisació ideològica.

Ara, tothom sap el que és Convergència. És un partit nacionalista, que lluita per les llibertats nacionals de Catalunya. Tots els que vulguin entrar damunt aquesta base, compartir i acceptar aquest plantejament, nosaltres farem el possible perquè hi tinguin una cabuda còmoda.

—¿Però, vostè personalment, com veuria, per exemple, l'entrada de Folchi?

—No m'ho faci dir. Ja li ho he contestat, però no m'ho faci dir per una raó, perquè és que no m'hi vull pronunciar quan encara no s'ha plantejat res.

—Jo insistia perquè...

—Ja sé per què insisteixes.

—Ho feia perquè es diu que la seva entrada compensaria la d'altra gent, per allò de l'equilibri entre dreta i esquerra.

—Això sempre ha passat al llarg de la història de Convergència, quan hi ha hagut incorporacions s'han presentat com a compensatòries, quan nosaltres mai ho hem tingut aquesta voluntat. Convergència és el partit de més militància de Catalunya, però de molt i molt llarg. Generosament amb el que ens vingui al darrere, hem de

DOMÈNEC UMBERT

dir que som el doble. Davant una militància tan important, és lògic que trobem gent heterògena. Un partit nacionalista, per definició, és un partit interclassista, un partit sociològicament molt compensat, equilibrat, on hi ha matisos molt importants en aspectes nacionals.

—Últimament, vostè té una presència més forta a Catalunya.

—Evidentment.

—Sembla que després de les legislatives, amb el fracàs de l'Operació Reformista, vostè ha passat a dedicar-se

al partit. *¿Quin és el seu paper?*

—Atès que el secretari general és el president de la Generalitat i no pot ocupar-se del partit, aquest ha delegat en mi totes les funcions de secretari general. La meua feina és que el partit funcioni, assistit per la gent de la Secretaria d'Organització i pel Comitè Executiu. Resoldre problemes —que sempre n'hi ha—, dirigir l'acció polí-

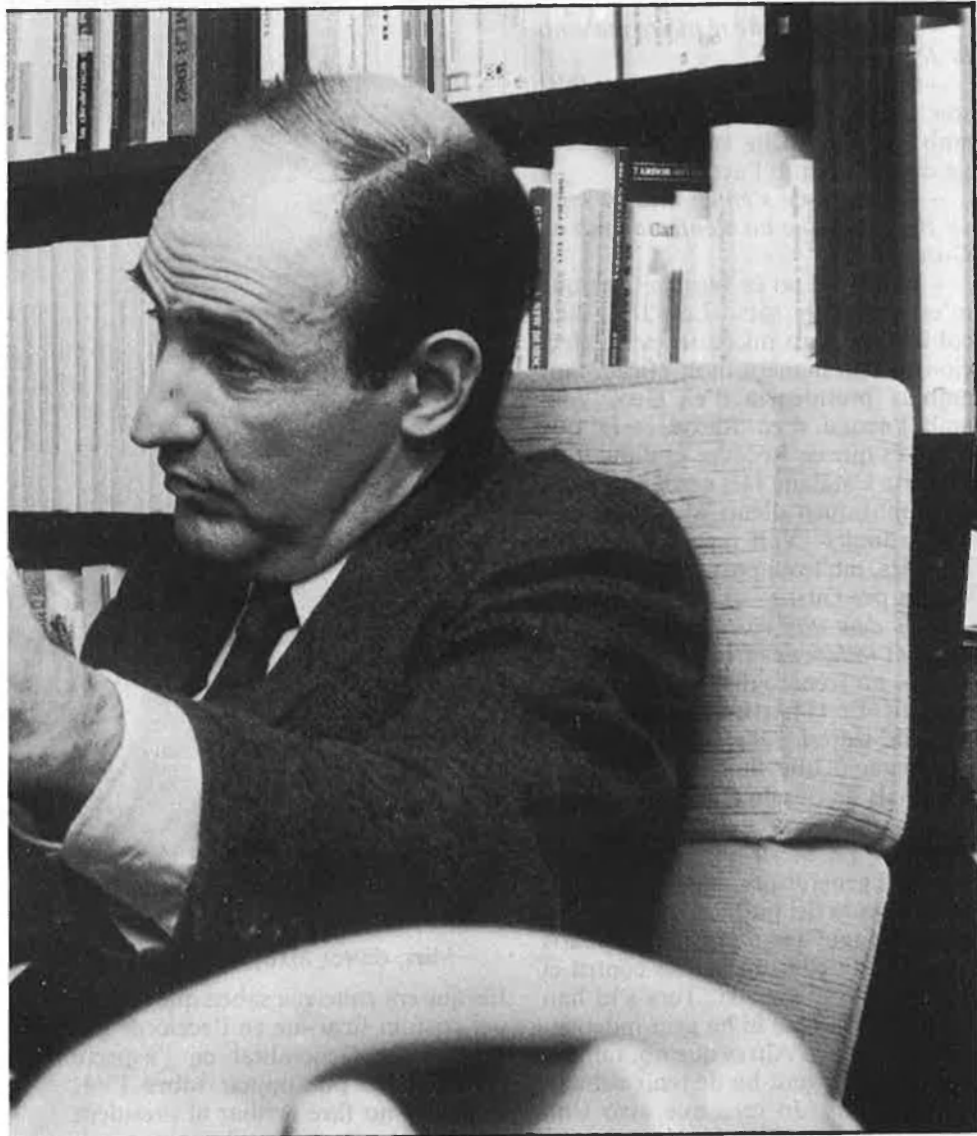
és molta feina, i esperem fer una gran campanya. Voldria destacar que és una feina molt agradable, perquè el nostre partit és molt singular, d'amistat, de gent que s'aprecia, de moltes satisfaccions. Aquí no es dona tant la disciplina com l'estimació.

—*Disciplina, amistat, estimació...*, no lliga massa tot això.

—Molt sovint, no és la disciplina si-

—*Diuen que, des que vostè es dedica més al partit, hi ha més tensions entre vostè i en Prenafeta, fins i tot ha eixit a la premsa...*

—A la premsa no, en una premsa que a Catalunya i a Convergència no l'encerta, fins al punt que jo ja he deixat de llegir-la, perquè és que no hi ha manera, em desorienta, ja no sé on sóc.

«No hi ha cap conflicte ni tensió entre Prenafeta i jo».

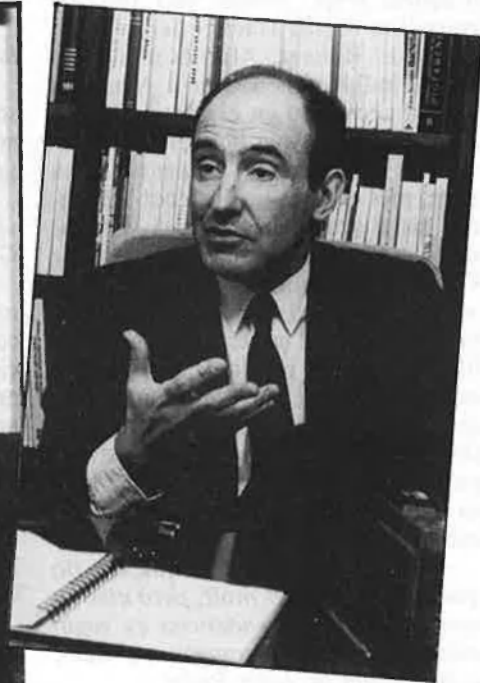
tica del partit, coordinar-lo amb les accions parlamentàries, dirigir operacions i ara, molt especialment, ocupar-me de les eleccions municipals, que per a nosaltres són una fita molt important i que estem esperant amb molta il·lusió.

Catalunya té 941 municipis i nosaltres tenim intenció de presentar-nos gairebé a tots, i dic gairebé, perquè als més petits s'arriben a fer eleccions directes sense expressió de partit. Això

nó el convenciment i l'amistat els que fan que les coses funcionin. El nostre és un partit on es vota molt poc perquè hi ha un clima de consens que va conformant les decisions fàcilment.

—*Això topa amb els tòpics que circulen de vostè: pragmàtic, fred...*

—És molt curiós, jo em considero pragmàtic, això segur, no hi ha cap dubte, tinc obsessió pel pragmatisme; ara, fred, no m'hi considero, però cadascú dona la imatge que dona.

—*¿Però hi ha tensions?*

—No sé com hi ha gent que té la tenacitat d'anar mantenint la vella tesi de les tensions de Convergència. Ho estan fent des del 75, i el 74 la vam fundar. Sempre hi ha hagut tensions entre Roca i Pujol, entre Pujol i Roca, entre Trias i Roca, entre aquell i l'altre. Ara, no sé per què són tan tenaços, perquè després resulta que no n'hi ha. No hi ha cap tensió entre en Prenafeta i en Roca, entre altres raons perquè és molt difícil que n'hi hagi. En Prenafeta té unes funcions molt diferents, com a secretari general de Presidència. I jo tinc unes funcions molt específiques, com a secretari general, en funcions, del partit i com a portaveu de Minoria Catalana. Són funcions que no coincideixen, i, si de cas, el punt de coincidència és la mateixa persona d'en Pujol. I, per tant, molt sovint, no ens arriben les discrepàncies que es podrien produir, perquè Pujol resol determinada qüestió, i és ell qui l'ha solucionada.

No hi ha mai conflictes, ni tensió. I és més, avui, entre en Prenafeta i jo, i tota l'altra gent del partit o del govern

de la Generalitat, hi ha una relació molt bona, d'una gent que estem col·laborant amb molta facilitat. De vegades, hi ha hagut gent amb la qual ha estat més difícil de col·laborar en el govern, però en l'actualitat l'equip del govern de la Generalitat i el partit s'entenen molt bé.

—¿Parlem de Rimasa?

—¿Rimasa?

—*Dins Convergència en parlen, d'aquest grup, format pels tres ex-consellers Rigol, Macià i Sanuy.*

—¡Ah! Rimasa. Això és una malícia periodística. En Macià Alavedra és una peça clau en el partit, és una peça clau en el que pot ser futur govern de la Generalitat. I, per a mi, ha estat, més encara, un gran col·laborador en el grup parlamentari. En Sanuy ha estat un gran conseller de Comerç, que avui està fent molt bé la seva funció, tant com a diputat com la de delegat del govern de la Generalitat a Madrid; per tant, cap problema. D'en Rigol, no n'opino més perquè, entre altres coses, és d'Unió i tinc, per tant, una relació més distant, però el que vull dir és que la part Massa del Rimasa són gent molt eficaç i molt estimada pel partit.

—*Vostè abans parlava que era bo que el partit creixés molt, però això fa que les diferents tendències es vegin més i que tot quedi concentrat, lligat, a la persona de Jordi Pujol.*

—Aquí sóc jo. No, vull dir, que el partit creix, afortunadament, però no presenta cap conflicte. Mireu, en Pujol és molt important per al partit, però una de les satisfaccions més grans d'en Pujol és que el partit té la pròpia personalitat, al marge d'ell. Això és bo, i de vegades es pot veure en un consell nacional del partit, quan s'aixeca un conseller per dir que no està d'acord amb el que ha dit el secretari general. I veiem el president dir: «Tens raó, amb el teu matís».

En principi, en tot cas, la meua funció és aquesta, la d'evitar que el que és engrandiment del partit ens el pogués tensionar o bé despersonalitzar. No podem acceptar tensions.

Hi ha una gran obsessió, una estratègia dels socialistes que a Catalunya no passarà. A nosaltres no se'ns carregaran el partit com han fet amb el PNB. A Catalunya fracassaran. Ells ho han intentat. Hi ha un dia que ens posen un de moda, o un altre. Per als socialistes sempre hi ha el bo de la pel·lícula, sempre en tenen un. A vegades ha de ser aquest conseller, «amb aquest sí que ens entenem», a vegades és al revés, a veure si fan divisions. Si volen anar per aquí, que hi

vagin, però fracassaran. Nosaltres estem convençuts que la gran força de Convergència és la unitat, la cohesió. No hi ha ningú que vulgui posar en risc això, i si hi ha algú que ho intenti, li auguro un mal resultat, perquè això ho decideix la base, que no accepta el conflicte. La base vol un partit fort i unit. I amb aquesta tesi hem sacrificat tots molt. Nosaltres, cada dia més grans, i amb la mateixa línia. Tranquils, no farem com el PNB.

—*Diuen que vostè té molta mà amb la JNC.*

—Qui té molta mà amb les JNC són els joves. Jo m'entenc molt bé amb les JNC. M'he entès amb l'antiga direcció i amb l'actual.

—*Sembla que s'entén més bé amb en Recoder, que no s'entenia amb en Gusi.*

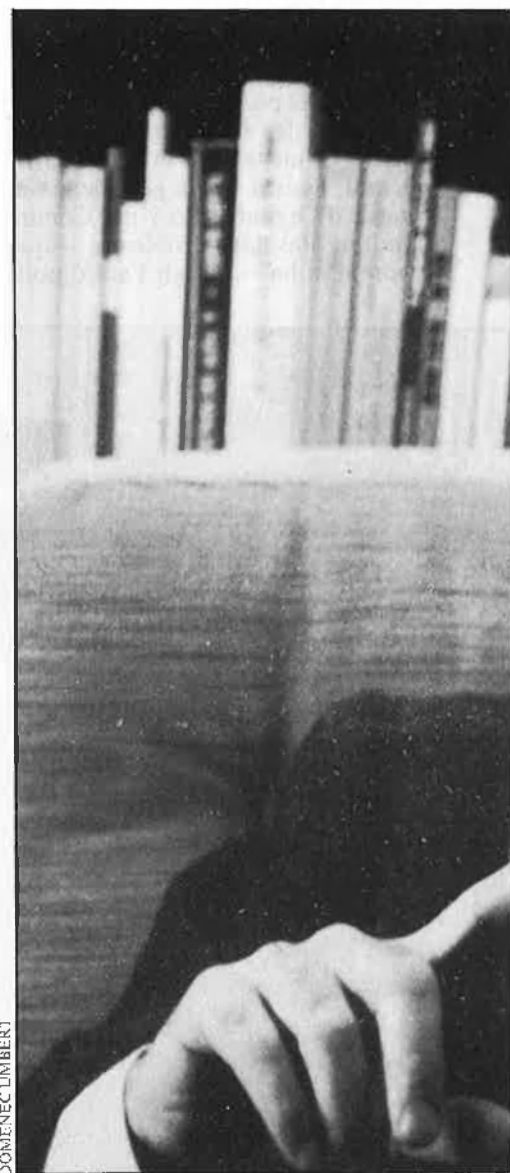
—No. Això no és veritat. Crec que m'entenc amb tots. Les JNC han col·laborat amb mi en totes les eleccions d'una manera molt eficaç, tant amb la presidència d'en Gusi, com amb l'actual d'en Recoder. El que passa és que en Recoder és diputat de Minoria Catalana i les coses a vegades es simplifiquen dient: «Es deuen entendre molt». Vull recordar que, en Recoder, me'l van passar les JNC presidides per Gusi.

—*Es deia que vostè volia frenar el creixent independentisme de les JNC.*

—Jo no frenaré mai cap corrent en el partit. En el partit se sap quin és el punt de síntesi integrador. Som una organització que lluita pels corrents nacionals de Catalunya. Dins aquesta voluntat comuna hi ha expressions distintes. La meua obligació, com a secretari general per delegació, és fer que a la vida del partit no hi hagi ningú que pugui fer servir el seu matís nacionalista com una arma contra el que no el comparteixi. Tots s'hi han de trobar bé. Que hi ha gent independentista, segur. Altres que no, també. Tota aquesta gent ha de tenir cabuda còmoda dins. Jo crec que això s'ha entès darrerament. Amb això que deiem abans de l'entrada de gent del nacionalisme radical, es deia que volíem radicalitzar Convergència. El que volen precisament és contribuir a fer més operativa la força més operativa del nacionalisme català, sabent que és un partit que no tindrà el gust pel radicalisme, sinó que el que farà serà aprofundir en els problemes i lluitar d'una manera eficaç per la reconstrucció nacional del país.

—*¿I d'això que és vostè qui vol fer saltar Joan Granados?*

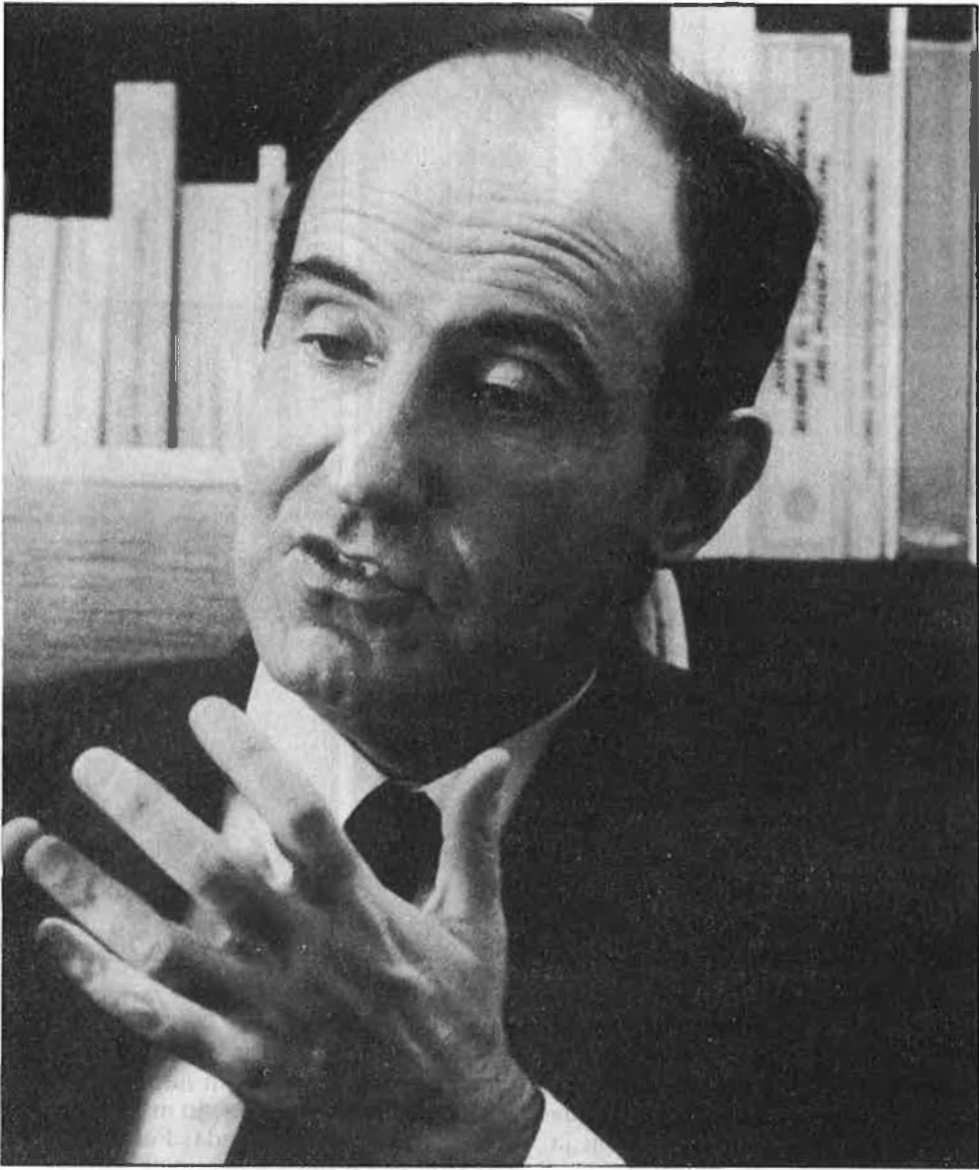
—Suposo que ara no em faran director de TV3...

—*No, això, ho deixen per a Pere Artigas o l'Àngela Miquel...*

—Miri, de tot això, no en faci cas.

Els que em coneixen saben que no tinc per costum ficar-me en l'acció de govern de la Generalitat en l'aspecte personal. Jo puc opinar sobre TV3, però mai no faré arribar al president de la Generalitat, ni a ningú, cap suggeriment de cap nom. En tot cas, serà el president qui em demanarà que faci gestions prop d'aquell o de l'altre, però, espontàniament, mai no he suggerit noms, perquè crec que el que importa és la filosofia i, per tant, jo no defensaré mai res contra en Granados, ni en Granados s'ho mereix, ell és un bon director de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i està fent bé la seva funció. TV3 és molt criticable, per una raó, perquè tothom se la sent molt seva, tots la voldríem d'una manera concreta, i aleshores tothom diu la seva. Nosaltres

no sortim mai, mai, a TV3. Convergència no hi surt, per exemple. Surt el president de la Generalitat —;no en caldria una altra!—, però això, per entendre'ns, no és una crítica important. Això és allò de dir: «Escolta, sabeu-ho, no sortim mai.

Ara, el punt important és: ¿Ens serveix TV3 de cara a l'objectiu que ens havíem proposat, que és el de la catalanització del país? ¿Sí o no? Sí, clar, ja va bé. A mi, el que em preocuparia és que TV3 no fos un bon instrument per a catalanitzar. Que des del País Valencià, de la Catalunya Nord, s'està atent a la realitat de TV3 com a fenomen d'expansió lingüística, i la presència lingüística, doncs bé, penso que aquest n'és l'objectiu.

Que políticament, escolti, insisteixo, és que no hi ha manera que a Convergència se'ns faci una entrevista, que els de Convergència surtin, doncs, què hi farem. És una crítica menor.

—¿Per cert, vostè no és de procedència montserratina?

—No, no en sóc. Em sento molt atret per la simbologia de Montserrat. Jo vaig estudiar a Virtèlia i vaig formar part de la confraria de la Mare de Déu de Montserrat, però tot i així, no m'atreuria a col·locar-me en l'àmbit d'influència intel·lectual de Montserrat. Per a mi, Montserrat és una simbologia molt important a Catalunya i qui la vulgui minimitzar s'equivoca.

—¿No ser montserratí, a Convergència, vol dir molt o poques coses?

—No ho sé. A mi ningú no m'ha demanat això o allò altre. Convergència és molt més liberal que el que la gent es pensa. Aquest és un partit on, a la gent, no se'ls demana massa coses en relació a la seva vida íntima. La gent se'n sorprendria, de com som de liberals. El que volem és la seva vocació política, no volem pas convertir Convergència en un convent d'ursulines.

«No volem convertir Convergència en un convent d'ursulines».

—¿Com va conèixer Jordi Pujol?

—¡Ui! El vaig conèixer a la Confraria. Ell havia estat a Virtèlia. El primer contacte personal, però, va ser cap al 56, quan amb un cotxe petit, un Morris, en Jordi Pujol em venia a buscar per anar a deixar a les bústies propaganda. Després, ho vam deixar. Jo vaig seguir uns corrents polítics diferents, vaig militar al FOC i, per tant, no vam coincidir. I després, en el 73, a finals, vam restablir el contacte, i el 74 vaig assistir a la fundació de Convergència.

—Que el va fer anar per aquesta via.

—L'any 1973, després del que podríem dir una etapa política molt clara, caracteritzada pel maximalisme revolucionari, des del FOC fins a la revolució de maig a França, el que a mi em domina és la necessitat de participar en un partit, un partit nacionalista, que tingués la voluntat de construcció del país. Diria que em sento, no cansat, però poc atret pels plantejaments merament utòpics i tornar a un verbalisme que no em va.

—I després de tot aquest temps, ¿com veu l'operació reformista?

—Personalment, la veig lluny. No dic que no me'n recordi, perquè és una cosa a recordar i a tenir molt present, però no em sento condicionat en la meua política per allò. Em sento condicionat per una altra raó, represento un grup parlamentari que en dos eleccions successives ha incrementat el 50 per cent dels seus vots. Això sí que em condiciona. Som una força creixent, que té un gran suport en la realitat política de Catalunya, i això m'obliga a fer-ho d'una manera positiva.

—Però...

—Mira, jo voldria dir, primer, que si llegeixes el *Per què no?* —no te l'imposo—, veuràs que justifico el títol dient que el que jo proposo ha fracassat sempre a la història d'Espanya, però que crec que és una cosa que hem d'intentar. Ara, el menys sorprèn pel resultat vaig ser jo.

Segon, aquí hi ha hagut una cosa emocionant, que ha estat la reacció del partit. El partit va assumir la derrota reformista com una derrota pròpia, i tothom ha mostrat la seva simpatia, la seva estima i la seva solidaritat.

Tercer punt: El que està present a la política espanyola ens dona tanta raó, que fins i tot ja tornes a passejar-te amb tranquil·litat. No ha estat necessari que el reformisme guayés perquè

AP es tranqués, i tampoc no ha estat necessari per demostrar que amb el que hi havia anàvem enlloc. Això vol dir que, com a producte de diagnòstic, era correcte. ¿La terapèutica, l'estratègia, no va ser adequada? Això fa de mal dir. El moment va ser precipitat, podria ser. ¿Que el pes català era excessiu? Segur. Per això va haver-hi més rebuig.

—¿Com veu la reconstrucció de la dreta espanyola?

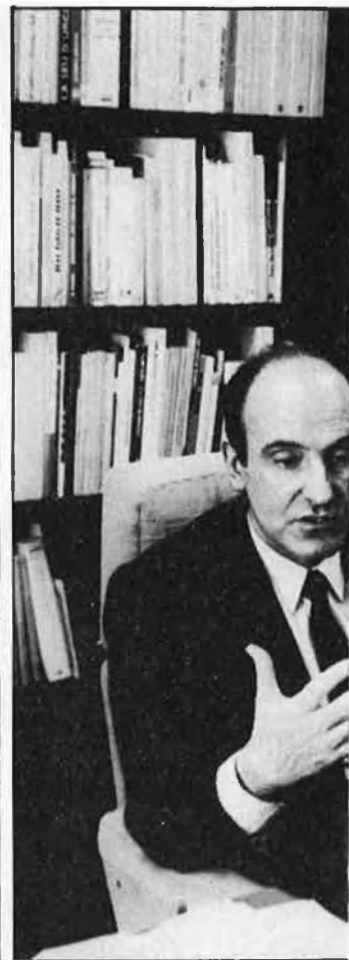
—Nosaltres, com és obvi, vam intentar, jo vaig personalitzar el que en podríem dir una opció política que des de Catalunya creïem que era necessària, per la construcció d'un estat en què hi hagués més acceptació del fet nacional català i de la realitat plurinacional de l'estat. Nosaltres hem sostingut, i d'una manera especial accepto la responsabilitat des de fa temps, que no en fem res, de tenir l'estat de les autonomies. El problema de les relacions dins l'estat no és un model d'estat —no ho crec—, és un problema de conformació social. És a dir, nosaltres no necessitem unes estructures jurídic-administratives exclusivament, necesitem també que el cos social del conjunt de l'estat sigui més lliure, més modern, més progressista.

Per tant, per a nosaltres la lluita no només era la que fèiem des de Minoria Catalana, intentant defensar una determinada estructura de l'estat, sinó ajudar a potenciar una força política més lliure, més progressista, més moderna, de la política. Aquest esforç no ha reeixit, és obvi. Hem assistit més a un rebuig que a una derrota electoral.

—¿Però, com veu el que està passant?

—Miri, he volgut fer aquest antecedent perquè es vegi que la nostra posició és clara. Miri, escolti, el nostre esforç, ja l'hem intentat, i ho hem fet assumint riscos. A partir d'ara, la nostra estratègia és diferent, volem seguir estant presents a la política de l'estat, volem exercir d'oposició, volem defensar els interessos dels nostres electors, però, evidentment, la reconstrucció, la mirarem de lluny, la mirarem amb simpatia, si és que es produeix, perquè crec que és bo de cara a l'alternativa democràtica del socialisme. Però, evidentment, la mirarem a distància. No volem ser-ne protagonistes, perquè no ens pertoca. Ara, torno a insistir, el nostre diagnòstic era encertat.

Ara tothom reconeix que cal un centre progressista. Aquest buit, nosaltres ja l'ocupem a Catalunya. A la

resta de l'estat, algú l'haurà d'ocupar, d'intentar reconstruir, però nosaltres hem definit el nostre camí i la nostra posició. Ara ho han de fer els altres. Una vegada ho tinguin fet, que ens avisin, i nosaltres ja hi direm la nostra.

—L'altre dia, Pilar Urbano deia al diari *Ya que Pujol era el futur de 1990. Davant d'aquest festeig constant ¿què aconsellaria a Pujol?*

—No es tracta d'aconsellar. Conec l'opinió del president de la Generalitat, que és el candidat a la Presidència de la Generalitat. En Pujol és el president de la Generalitat, ell ho vol i nosaltres volem que torni a ser president. No contemplem cap altra hipòtesi, ni cap altra situació. Per tant, no val la pena que ningú s'hi capfiqui, ni que teoritzin sobre aquesta qüestió, perquè la vocació catalana de Jordi Pujol és manifesta. L'altra cosa és que des de Catalunya se senti ell, com s'ha sentit el nacionalisme català, cridat a fer acte de presència en la política de l'estat, a tenir un missatge propi, però, evidentment, des de la seva condició d'home que ha accedit a la presidència de la Generalitat, el que farà és exercir aquest càrrec fins que els electors ho acceptin.

—¿A vostè, li faria il·lusió formar part del consell executiu?

—En aquest moment ni m'ho he plantejat, ni crec que sigui necessari. En tot cas, si es plantejés, jo m'hi resistiria, per primera vegada. Per una raó molt clara, tinc un contracte amb els meus lectors que m'han votat perquè estigui a Madrid, i perquè defensi una política determinada a nivell d'estat.

A Catalunya hi ha dues trinxeres: la de la política catalana i la de la política espanyola. De la política catalana, se'n cuida Pujol; de l'espanyola, més d'un milió d'electors i el partit m'han fet confiança perquè me'n cuidi jo. No els puc dir, ara, que no. Jo m'hi resistiria abans d'acabar el meu mandat parlamentari.

—Però la trinxera catalana és temptadora.

—A tot nacionalista català, la trinxera catalana, li agrada molt, però jo tinc un paper.

—¿És conscient que va quedar força malparat entre els nacionalistes valencians amb l'operació reformista?

—Possiblement. Anem a veure. Aquest és un tema molt delicat, perquè jo no sóc ningú per donar consells

«Ara, ens mirarem de lluny la reconstrucció de la dreta espanyola».

—Paco Domingo, de Coalició Valenciana, ha manifestat el seu interès per entrar en contacte amb Convergència. ¿Formalment, hi ha alguna cosa d'això?

—Res.

—¿Són paraules?

—Si de cas, d'ell. Nosaltres, ni una.

A més, hi ha una garantia total i absoluta que, qualsevol aproximació que vingui del País Valencià, només la tindrem en compte si és una expressió de nacionalisme valencià.

—Per acabar, una pregunta. Vostè ha parlat de la importància de les eleccions municipals. Sabem que presta tot el suport a Josep M. Culler i que creu que poden guanyar l'alcaldia de Barcelona, però ultimament està passant un fenomen interessant: les Olimpíades seran importants, però, sobretot, hi ha una cosa que destaca i és veure com, encara que només sigui a nivell de foto, és molt fàcil identificar Ferrer Salat amb en Maragall. ¿Això els preocupa?

—Si m'ho permet, contestaré la pregunta sense les persones, perquè sempre és molt molest. És veritat que hi ha un petit sector de la burgesia catalana que sempre ha mirat Convergència amb recel, i l'ha mirada amb recel perquè és un partit nacionalista. Hi ha hagut un cert sector d'aquesta burgesia catalana molt temptat per un cert espanyolisme i que a vegades ha arribat a votar Convergència, però des d'un sentit d'utilitat més que de confiança.

La voluntat nacionalista d'en Pujol no era per a aquest sector sociològic del país cap garantia, ni cap motiu de confiança. Des que els socialistes han agafat com a bandera l'abandó de la sigla O, ja no són el *partido* «obrero»; després, han abandonat la paraula «socialista», ara són el Partit Espanyol. I, com a tal, han arribat a una certa simplificació, escolti, sí, la política moderada, ja la farem nosaltres. Una certa burgesia se sent més còmoda amb un cert socialisme que no nacionalitza, se sent més còmoda amb aquesta ideologia de partit espanyol, que la que els planteja Convergència.

Això és aclaridor, i és bo, perquè ens dóna, a nosaltres, la possibilitat d'introduir-nos en el camp dels electors socialistes. Aquesta burgesia, no l'hem volguda representar mai. Ara, sis plau, tregui'm, tregui'm la foto del personatge. □

als ciutadans valencians, i menys als nacionalistes. No en puc donar, però el problema que es planteja és que un nacionalisme que s'instal·li de manera reiterada en el gust d'un minoritarisme elitista i testimonial podria a la llarga fer mal al mateix nacionalisme. No és bo identificar el nacionalisme amb un producte molt tancat. S'ha de fer un esforç perquè el nacionalisme s'ampliï a espectres de la vida social del País Valencià. ¿S'està fent aquest esforç? Jo no sóc ningú per jutjar-ho. Va haver-hi crítiques que jo comprenc, però he de dir, no obstant això, que els altres també criticaren més ferotgement, i puc ensenyar papers, editorials...

—Home, però hi ha allò que els Països Catalans no existien.

—Jo demano a la gent que tinguin coneixement quan llegeixen un diari. Si algú em demana si nosaltres defensem els Països Catalans com a unitat política, diré que aquest és un tema que no ens afecta a nosaltres, sinó als mateixos valencians. No som nosaltres qui hem de defensar la unitat dels Països Catalans, nosaltres, en aquest cas, hem d'anar a remolc. Però nosaltres sí que defensem la unitat lingüística, cultural i històrica. Hem de de-

fensar aquest patrimoni. Política-ment, estem absolutament oberts a alguna cosa que sorgeix, però dins la pròpia realitat del País Valencià i de les Illes. És que, si no, ens convertiríem en una mena de polítics imperialistes que fariem molt mal. No som nosaltres qui hem de dir que volem a casa el País Valencià. Nosaltres estem encantats que al País Valencià surtin veus que ho diguin, això, però el que hem de fer és esperar les seves decisions.

—¿I la teoria de Guia, un valencià, que diu que el centre ha d'impulsar la perifèria?

—No comparteixo aquesta teoria. No coincideixo amb en Guia en aquest punt. Nosaltres defensem la unitat cultural, lingüística, històrica dels Països Catalans. És a dir, quan es fa una manifestació a València en el tema de la llengua, no és important que hi vagin autocars de Barcelona, és important que hi vagi la gent del País Valencià. Si hi anem autocars de Barcelona, pot passar que ens ho agraeixin o que ens ho critiquin. En Guia diu que això fa bé, jo penso al contrari, que fa mal. A nosaltres, ens agradaria que anés creixent la consciència de País Valencià al País Valencià.